

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštno
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Ležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vratice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 19.

V Mariboru, dne 8. maja 1902.

Tečaj XXXVI.

Zemljiški davek.

Ako se meščanom naloži davek na bicikle, na pse, ali druge enake reči in stvari, potem je mnogo nezadovoljnežev zaradi novega davka. Pravzaprav pa taki davki niso prehudi, kajti vsaki se jim lahko izogne s tem, da se znebi takih reči in stvari.

Nepremakljiv davek, katerega mora kmet leto za letom plačevati in z ozirom na katerega se mu priračunajo vsi drugi davki, je zemljiški davek. Računi se zemljiški davek po čistem dohodku, in sicer po čistem dohodku, kakor so si ga gospodje cenilci nekdanj mislili, ne pa kakoršen je v resnici. K temu zemljiškemu davku pridejo potem različne doklade za občine, okraje, šole, ubožce itd. Kmet, kateremu se račun 600 gld. dohodkov, mora na davkih z dokladami vred plačati 120 do 140 gld. Deželni in državni uradnik pa, ki ima 600 plače, ne plača niti krajcarja. Tudi če kmetu zemljišče popolnoma nič ali mnogo manj kakor je cenjeno nese, mora plačevati strogo določeni zemljiški davek. Le pri uimih se mu odpišejo kake drobtinice. Ti odpisi pa so mnogokrat tako majhni, da kmet ne ve, ali je le šala ali resnica.

V naši davčni politiki se bo morala uvesti enakopravnost. Če kmet mora od namisljenega (fiktivnega) čistega dohodka plačevati zemljiški davek, zraven pa še tudi pri gotovi višini osebno dohodninski davek, naj se tudi uradnikom dovolijo iste ugodnosti. Ali pa kar bi bilo najboljšo, zemljiški davek se naj odpravi, in naj se upelja za vse stanove in ljudi veljavni stopnjevalni osebno dohod-

ninski davek. Povsod, tudi pri plačevanju davkov, je treba enakopravnosti.

Pridelki našega kmeta.

Vsaka država brani ceno kmetijskih pridelkov s carino. Če pa ni carine na uvažanje kakega pridelka iz tujih držav ali če je ta carina le majhna, potem preplavijo tuji pridelki domačo državo, ter znižajo ceno domačih pridelkov. Naša avstrijska država se ne more slaviti, da s posebno skrbjo gleda na kmeta. Trgovinske pogodbe sklepajo se bolj v ministrstvih nego v zbornicah, in v zbornicah poslanci nimajo mnogokrat niti smisla, niti so poučeni dovolj, da bi branili kmeta in njegove koristi.

Naša država nalaga carine na tuja žita 1:50 gld., Francija 2:80 gld., Španija 4:20 gld., da celo Nemčija ima v svojo carino na tuja žita, če prav mora mnogo več uvažati nego naša država.

Naša carina na živino je najnižja, ki je v Evropi. Imamo sicer carino 15 gld., pa s to carino se uvažajo živine le za 3600. Države, ki imajo pogodbe z nami, uvažajo živino s carino 12:75 gld. in s to carino se uvažajo živina za 115.610 gld. Za Srbijo pa znaša carina v našo državo samo 4 gld. in s to carino pride k nam živine za nad 3 milijone goldinarjev.

Tudi pri uvozu mesa in živalskih pridelkov, kakor so tolašča, črevesa, naša država odpira tujim pridelkom vrata.

Pri izvozu naše živine v druge države so jako sitne živino-zdravilstvene določbe. Tuje države grozno prežijo na našo živino in vsaki čas zaprejo mejo. Posebno Nemčija je v tem oziru uzorna. Vedno se toži, da se zanaša živinska kuga iz Avstrije v nemške hleve. Resnica pa je, da se iz Avstrije v Nemčijo od l. 1897 do 1902 ni zanesla niti enkrat kuga, pač pa samo iz Prusije v Avstrijo v l. 1899 in 1900 osemnajstkrat.

Pri nas bodo razmere boljše, kadar se bodo kmetijski poslanci poganjali bolj neupogljivo in krepko za kmetijske potrebe in želje.

Deželni zbor štajerski.

Štajerski deželni zbor je imel dne 3. in 5. maja dve kratki seji, v katerih je dovolil zadolženemu mestu Gradec, da si najme 14 milijonov kron posojila, ob enem pa je deželni zbor sprejel v imenu dežele tudi za 14 milijonov jamstva. Ako mesto ne bo moglo plačati, plačala bode dežela. Nemški katoliško narodni poslanci so se ustavljali predlogu, govorili proti, a nič ni pomagalo, večina je sprejela jamstvo za posojilo graškega mesta. »Kmečki prijatelji« Ornigg, Lenko, Stallner, dr. Kokošinec, Hackelberg, Moscon so glasovali za jamstvo. Večina je imela 36 glasov, manjšina samo 12. Ako bi tudi naših slovenskih osem poslancev bilo v deželnem zboru in glasovalo proti jamstvu, še bi vedno bil predlog sprejet.

Toda naši slovenski poslanci se niso udeležili tega zasedanja

Listek.

Ne zabi me!

Povest; Rad. Nemeč.
(Konec.)

Pa varala se je sirota.

Drugi dan je Jožeta bolela glava in žal mu je bilo za denar kakor tudi sram pred ženo in otrokom, da se je tako upijanil.

Pa ljubi, dobri sklep, kam si tako hitro splaval; zvit Miha ni imel mnogo truda in Jože je bil zopet uboga zapeljana reva. Prinesel jima je pijače in pila sta celi dan in še pozno v noč. Miha je potegnil umazan časopis in ga položil obrnivši se proti Jožetu na mizo.

»Takega ti bova sedaj naročila in v nedeljo, ko pridemo zopet vkup, ga že dobiš.«

Jožetu se je oglašala včasih vest in rad bi se bil otresel teh novih prijateljev; pa Miha ga je preveč zapeljal v svoje zvite mreže.

V nedeljo je bila zopet zbrana naša družba pri novem krčmarju prav židane volje in tu je posebno krčmar dal svojemu srcu pot in zabavljaj čez vse, kar je človeku svetega. Ni preteklo mesec dni in naš Jože jim je postal vreden drug, ako ne še hujši. Ostajal je po cele dneve iz doma, zanemarjal gospo-

darstvo in tako je šlo naglo vse rakovo pot. Niti jok niti prošnje njegove dobre žene, katero je prej tako ljubil, ne vroče solzice nežne hčerke ni ga moglo odvrniti od njegovih slabih potov. Ko mu je žena očitala ali ga prosila, jo je pretepal in preklinjal, da se Bogu usmili. Še malo hčerke je trdosrčno suval, ko se je hotela v svoji nežni otroški ljubeznivosti k njemu pririniti.

* * *

Jožetovo premoženje se je začelo kmalu krčiti. Vedno popivanje in kvartanje za velike svote, vse to je prineslo hiši boben preje, nego bi si bil kdo mislil.

Pravijo, da se marsikdo spametuje šele tedaj, ko ga občutna nesreča zadene.

Tudi Jože je spoznal svoje žalostno stanje tedaj, ko je bilo že prepozno. Prodali so mu posestvo, in šele sedaj se je zavedel docela, kam je pahnil sebe in svojo družino, sedaj mu je stopila pred oči vsa ona sreča, katero je nekdanj užival, in katera se mu je zdaj skrila tako globoko.

Žena je jokala in pretakala britke solze, videč sebe s svojo hčerko nakrat v tako žalostnem položaju. Prepričani bodimo, da je z ozirom na njeno prejšnjo srečo, ko se je kot bogata posestnica kretala po obširnih

posestvih, občutila tem bolj svojo nesrečo sedaj, kot bi se bila v uboštvu rodila.

Jožetu njegov ponos ni pustil več miru v domačem kraju; sram ga je bilo in tako je prišlo, da je ženo kleče prosil odpuščanja in jo rotil pri živem Bogu, naj zapustijo domačijo in grede v Ameriko; »morda mi bo mogoče, da zopet popravim svoj pregrešek in si premoženje nazaj pridobim«, je dejal in solze kesanja ter žalosti so se mu curkoma vlije po upadlem licu.

Žena je privolila in prodali so vse, kar so še imeli, da so spravili skupaj svotico, ki je zadostovala za vožnjo do Newyorka.

Potrti in žalostnega spomina, pa vendar z novimi žarki upanja so se odpeljali iz domačega kraja, kjer so prebili toliko veselih in trpkih ur, v daljni tuji svet za negotovo bodočnostjo.

Rezi je hotelo srce počiti od prevelike žalosti in gledala je še dolgo, dolgo nazaj, tje proti kraju, kjer ji je nekdanj tako lepo cvetela sreča njenih mladih let.

* * *

Srečno so se pripeljali čez širno morje in brez velikih nezgod so prisli v veliko in lepo mesto Newyork. Reza je bila smrtno blede in v skrbeh za utrujeno Franico. Zda;